

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 10 (119) жовтень 2014 р.

14 вересня паломницький центр «Україна» вперше влаштував прощу до чоловічого монастиря Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокол Рожищанського деканату. Понад 30 богомільців передали власну допомогу для насельників (їх поки що двоє), побували на Літургії в Успенському храмі, яку очолив намісник ігумен Яків (Мільян). Після цього була екскурсія обителю та монаше частування прочан.

Історія цього православного монастиря розпочинається 13 травня 2011 року, коли його засновано рішенням Священного Синоду. Раніше тут діяла римсько-католицька громада та костел 1907 року побудови, який після Другої світової війни залишився напівзруйнованим (на світлині інформаційної служби єпархії). За домовленістю з РКЦ його передано православним та освячено престіл на честь Успіння Богородиці. За коштів благодійників святиня поступово відроджується.

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла такі прощі проводитимуться щомісячно для активнішої підтримки, як матеріальної, так і молитовної, у зведенні обителі.

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

19 жовтня – апостола Фоми

Фома був родом із галілейського міста Панадси, займався рибальством. Почувши благовістя Ісуса Христа, усе залишив і пішов за Ним. Син Божий обрав Фому до числа дванадцятих Своїх учнів.

Коли воскреслий Спаситель з'явився їм, зібраним у будинку при зачинених дверях, Фома засумнівався було в Його воскресінні, тож Христос дозволив йому вкласти руку в ребра свої. «Не будь невіруючим, але віруючим», – сказав при цьому. «Фома, що був колись слабший за інших апостолів у вірі, – говорить святитель Йоан Златоуст, – зробився по благодаті Божій мужнішим, ревнішим і невтомнішим за всіх їх, так що обійшов зі своєю проповіддю майже всю землю, не побоявшись сповіщати Слово Боже...».

Після вознесіння Ісуса Христа на небо і зішестя Святого Духа апостоли кинули між собою жереб, куди кожному з них іти для проповідання Євангелія. Фомі випало іти в Індію. Дуже сумував через те, але йому з'явився у видінні Господь, зміцнюючи і наказуючи бути мужнім та не боятися, обіцяв Сам перебувати з ним.

Апостол Фома проповідував у Парфії, Мідії та Індії. Перекази зберегли розповідь про те, за яких обставин пішов св. Фома на справу Євангелія в Індію. Тамтешній цар побажав збудувати собі палац. Фома назвався архітектором і відправився на поклик царя. Після прибуття він почав ревно проповідувати віру Христову, багатьох охрестив, а золото, отримане на будівництво, роздавав нужденним. Він знав, що Бог допоможе йому повернути до істини царя, пам'ятав учення Христа про скарб на небі (Мф. 6:19–20).

І справді, все більше поширювалося слово Боже, але були й незадоволені. Вони і донесли цареві, що Фома, котрий назвався архітектором, і не починав споруджувати розкішного палацу, а проповідує «нового Бога», творить чудеса і роздає царське золото жебракам. Розгнівався цар і велів ув'язнити апостола. Тим часом улюблений брат царя сильно зане-

дужав. Під час хвороби піднеслася душа в небесні оселі й, волею Господа, у видінні йому було показано хороми, приготовані для святих, і запропоновано вибрати одні з них. Коли ж він вибрав найкращі, то ангел Божий сказав йому: «Це житло ти не можеш зайняти, тому що Фома спорудив його на золото брата твого, і воно належить твоєму братові-царю».

Прийшовши до тьми, хворий розповів про побачене. Зрозумів тоді цар сенс цього видіння, поспішив звільнити святого і просвітився від апостола світлом християнського вчення.

У той час, коли Фома проповідував Євангеліє в Індії, настав час кончини Божої Матері. Апостоли прибули в Гефсиманію, до одра Препоблагословенної Діви. Апостол же Фома не встиг, прибув після поховання і сумував через те. Тоді, за спільною згодою апостолів, для Фоми відкрили гробницю Богородиці, щоб він, побачивши пречес-

не тіло, вклонився йому й утишився у своїй печалі. Але коли відкрили, то не знайшли тіла, а тільки плащаницю. Цей факт богослови сприймають по-різному: католики й деякі інші християни вважають, що Мати Божа з душею і тілом була взята на небо; частина ж православних гадають, що це не варто трактувати ніяк, а зберігати благоговійне мовчання.

Після цього Фома знову з'явився в Індії, проповідував Христа, наворачтаючи багатьох до віри знаменнями і чудесами. Прибувши в Меліапор, він просвітив там багатьох проповіддю Євангелія аж до мученицької кончини від рук язичників. У темниці зазнав знущання, пройшов через страшні тортури і, нарешті, пронизаний п'ятьма списами, відійшов до Господа.

Один християнин таємно взяв чесні мощі св. Фоми і відніс їх до Месопотамії, до міста Едеси. Там була побудована в ім'я його чудова церква, і віруючі з віддалених країн сходились туди й отримували зцілення. Частини мощей апостола є в Індії, Угорщині та на Афоні.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 55 к. (без вартості приймання передплати). Індексу поштовою каталогію обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

В академії

1 вересня Волинська православна богословська академія (ВПБА) розпочала новий навчальний рік Богослужінням у домовому храмі Всіх волинських святих.

Після Божественної Літургії митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив молебень на початок навчання. З владикою служили викладачі ВПБА в священничому сані.

Зупинившись на прикінцевих словах Євангелія від Матфея – «йдіть, навчайте всі народи», – архієрей зазначив: у майбутньому в цих словах буде розкриватись місія випускників академії як пастирів Церкви Христової. Він розтлумачив їх зміст студентам: «Іти і навчати людей Богооткровенних істин, направляти людей на шлях християнського життя, яке дає можливість достойно і праведно прожити на землі та наслідувати Царство Небесне».

Також високопреосвященний наголосив студентам на вагомості особистого прикладу: «Сотня проповідей не може замінити одного прикладу. Коли ти особистим життям не покажеш, як треба жити, пусті будуть твої проповіді. Пусті будуть твої слова про Бога, про віру, про мораль і багато інших термінів. Пусті будуть слова про канонічність і благодатність. Якщо ти сам порушуєш закон, пусте говорити про канони. Якщо ти зневажаєш дію Святого Духа, пусте говорити про благодать, про благодатні дари».

Упокій, Господи

Духовенство єпархії продовжувало ховати українських бійців, загиблих від рук російських окупантів на Сході нашої країни.

1 вересня у кафедральному соборі Святої Трійці відправили чин похорону Романа Лучука та Юрія Оніщука – військовослужбовців 51-ї окремої механізованої бригади Збройних сил України. Роман – 20-річний неодружений лучанин, випускник ЗОШ № 19. Працював у міській філії ПАТ «Волиньобленерго». Його побратиму Юрієві, що теж був мешканцем обласного центру і теж неодруженим, – 24 роки. Випускник ЗОШ № 15, закінчив Вище професійне училище будівництва та архітектури.

Богослужіння очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл, з ним правили декан обласного центру протоієрей Михайло Онищук, інше місцеве духовенство. Їхнє життя обірвалося «по наших з вами гріхах і по нашій з вами недалекоглядності. Усвідомити це потрібно і змінитися! Змінитися самим, щоби не посвячувати нашому отверезінню все найкраще», – сказав високопреосвященний.

Також владику закликав: «Ми даєм собі обіцянку, знаходячись у цьому храмі: станемо іншими, бо не хочемо, щоб більше гинули хлопці. Ми будемо дружніші, одностайніші, не буде ворожечі, не буде протистояння – ні в сім'ї, ні в місті, ні в області, ні в Україні. Ми будемо чути один одного, розуміти один одного, любити один одного. А коли треба, і терпіти один одного. Ось до такої єдності спонукають нас ці хлопці».

11 вересня у соборі владику відспівував добровольців батальйону «Айдар» Олега Вишневського й Андрія Атаманчука. У 36-річного лучанина Олега залишився сиротою п'ятилітній син. Двоє малолітніх дітей тепер без батька Андрія, якому було 35.

12 вересня помічник володимирського районного декана протоієрей Микола Гінайло взяв участь у чині похорону Олександра Максименка, оперуповноваженого Луганського прикордонного загону. Володимирець 27 липня цього року одружився, і народиться його дитина, яка в земному житті не бачитиме тата.

Богослужіння відбувалось у соборі Успіння Пресвятої Богородиці УПЦ (МП), що у Володимирі-Волинському. З благословіння митрополита Михайла священник долучився до молитовного прощання з бійцем.

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

31 жовтня –
апостола і євангеліста Луки

Святий апостол Лука походив з Антіохії Сирійської. Народився в сім'ї заможних язичників, отримавши від батьків ім'я Лука, яке для нас завжди пов'язується з написаним ним Євангелієм. Але не всі знають, що книга Діян апостольських також належить його перу. Святий Лука був із числа сімдесяти апостолів, сподвижник Павла.

Почувши про вчення Христове, Лука прибув у Палестину і став ревним Його послідовником. Ще за часів земного служіння Господа був посланий на першу проповідь, про що знаходимо відомості в Євангелії. Після воскресіння Господь явився двом ученикам, які прямували до Еммауса. Ними були євангеліст Лука та інший апостол – Клеопа.

Лука брав участь у другій місіонерській подорожі апостола Павла. І з того часу їхні бла-

говісницькі труди стали спільними. Коли святого Павла залишили всі, хто був із ним, Лука не покинув його, продовжуючи ділити усі труднощі та випробування. Після того як у Римі стратили первоверховних апостолів Петра і Павла, святий залишив Вічне місто і з проповіддю Христовою пройшов Ахайю, Лівію, Єгипет і Фіваїду. Мученицька кончина євангеліста сталася у місті Фіві.

За переказом, апостол Лука був першим іконописцем, який створив образи Божої Матері. Пречиста Діва, побачивши натхнені Духом Святим творіння Луки, сказала: «Благодать Народженого від Мене і Моя милість нехай буде з цими іконами». Передання свідчить, що Лука написав також зображення апостолів Петра і Павла.

Головні писемні твори, які належать спадщині Луки, – без сумніву, Євангеліє та Діянна апостолів. Євангеліє від Луки написано в Римі (62–63 рр.) під духовним керівництвом святого Павла. Головна думка його благовістия виражена в перших рядках: «...спало на думку й мені, старанно дослідивши все від початку, по порядку описати...» (Лк. 1:3). Євангеліє від Луки написано з використанням фактів християнської історії, передання Церкви та розповіді самої Пречистої Діви Марії.

Книга Діян святих апостолів, будучи продовженням Євангелія від Луки, розповідає про благовісницькі труди найближчих учеників Христових після Його вознесіння. Головною темою є розповідь про Апостольський собор 51 року як основоположну подію в житті Церкви, яка чітко відокремила Християнство від Юдейства в сенсі догматичного вчення. Значна частина книги присвячена життю й подвигам апостола Павла.

Віталій КЛІМЧУК

— РОЗДУМИ

ІЗ РАБСТВА – НА ВОЛЮ!

Початок у № 9 (118)

Чоловік давно говорив, що я – алкоголічка. Благов, сварив, лякав, пропонував лікуватись. Але я не розуміла – від чого треба лікуватись? Думка про те, що алкоголь – мій вірний друг, міцно сиділа в голові. Потім почали давати зауваження на роботі, погрожували звільненням. Відвернулися старі друзі, а на їх місце приходили ті, з яких я сама раніше смішалась і прозивала «синячками». Мені часто говорили: «Ти така гарна, коли не п'єш. Маєш усе, заради чого варто жити: дім, роботу, чоловіка і доньку. Невже ти не можеш взяти себе в руки?» І бачить Бог, я намагалась це зробити, але нічого не виходило.

Так не могло тривати вічно, і закінчилося тим, що чоловік вигнав з дому зі словами: «Мені не потрібна жінка-алкоголічка. Я позбавлю тебе материнських прав і здам в ЛТП». З роботи теж культурно попросили. Дякую, що розраховали не за статтею. Батьки на той час не знали, що мої проблеми з алкоголем настільки серйозні, тож забрали жити до себе. Мама думала, що своєю любов'ю і ласкою відігріє мене, що у всіх бідах винен мій чоловік і колектив на роботі, де не цураються чарки. Чесно кажучи, я і сама в це вірила. Звичка шукати причину в інших, а не в собі, була моїм захистом, щоб ніколи ні за що не відповідати.

Коли ж мій алкоголізм розбушувався і стався черговий зрив, тоді батьки на власні очі побачили всю цю п'яну «чарівність» і церемонитись не стали. Поставили перед вибором: «Або ти ідеш лікуватись, або ідеш на всі чотири сторони». Ось тут мені стало не до жартів, я злякалась, бо точно знала, що «бомжувати» мені неприпустимо, і дала згоду на лікування.

Але куди йти і до кого звернутись? Де лікують алкоголізм і які методи лікування популярні в народі? Виявилось, що є наркодиспансер, кодування або на крайній випадок бабка «цілителька» і дід-«чудотворець». Це все, що могли взнати мої близькі у надійних знайомих, бо про таке позорисько, як алкоголік у сім'ї, не кожному розкажеш. Мама вибрала кодування, бо медицині в нашій сім'ї довіряли більше.

І ми пішли. Від зупинки до кабінету анонімного лікування при обласному наркодиспансері треба було пройти метрів 200–300, і для мене це було дуже важко зробити. Я була близько доби без хмільного, тіло тремтіло. Душа вмирала від страху і сорому, здавалось, все місто знає, що зі мною трапилось. Я – алкоголічка, і це мене, Тетяну, а не Марину чи Наталю, мама веде лікувати від алкоголізму. Здавалось, що я обліплена такою грязюкою, від якої ніколи не можна буде відмитись. Хотілося вмерти і щезнути з цього світу.

Переступивши поріг кабінету, я потрапила на прийом до нарколога-психотерапевта. Трохи поспілкувавшись, він... відмовився мене кодувати і запропонував відвідати збори Анонімних алкоголіків (далі по тексту скорочено – АА). Коли я почула слова «алкоголіки», ще й «анонімні», то у моїй напівтверезій голові почали вимальовуватись образи людей у рваних одягах, з синіми обличчями, ті, що харчуються зі смітників і валяються по канавах. Мама теж перелякалась. Навпевне, лікар божевільний! Я прийшла до нього з такою жажливою життєвою драмою, а він відмовляється мене лікувати, та ще й до алкоголі-

Закінчення на с. 3

Пропозиції та підсумки

3 вересня відбулося засідання Волинської ради Церков (ВРЦ). Від Київського Патріархату в ньому взяли участь митрополит Луцький і Волинський Михайл та голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

Учасники зібрання підтримали ініціативу владики підготувати звернення ВРЦ до християн Російської Федерації щодо війни на Сході України.

Голова облдержадміністрації Володимир Гунчик закликав представників конфесій постійно молитися за українських воїнів, їхні сім'ї, підтримувати Божим словом. Він також запропонував винести на публічне обговорення ідею заборони роботи ринків у неділі. Наголосив при цьому, що то складне адміністративне рішення, і щоб його прийняти, треба почути думку волинян. А тому пообіцяв ініціювати це питання на обговорення представників громади. У свою чергу о. Віталій зауважив, що раніше облрада підтримала відповідне звернення ВРЦ, і в деяких населених пунктах базарний день було перенесено з неділі, але найбільша проблема – в обласному центрі.

Перший заступник голови облради Олександр Пирожик звернувся з проханням протидіяти російським агресорам на інформаційному фронті. Ще попросив священнослужителів закликати батьків долучити своїх дітей шкільного віку до вивчення курсу основ християнської етики. Він зазначив, що Міністерство освіти і науки вже «пішло назустріч тим, хто хоче цей курс вивчати, і там закладено додаткові години та навіть фінансова підтримка».

Також підбивали підсумки благодійного телерадіомарафону підтримки учасників АТО «З вами Бог і Україна». Перший заступник генерального директора обласної держтелерадіокомпанії Марія Андрушко повідомила, що лише в перший день реалізації проекту було зібрано понад 50 000 грн. Посадовець висловила подяку зокрема прес-секретареві нашої єпархії та головному редакторові її телестудії «Собор» Андрієві Гнатюку за ідею проведення цього добродійного заходу.

На завершення Волинська рада Церков висловила співчуття з приводу відходу у вічність екс-голови ОДА Бориса Клімчука.

Благословили на навчання

Священнослужителі єпархії з нагоди Дня знань відправили богослужіння та взяли участь в урочистостях навчальних закладів.

Так, митрополит Луцький і Волинський Михайл відслужив молебні на початок навчання **30 серпня** – у Волинському інституті економіки та менеджменту, **2 вересня** – у Луцькому національному технічному університеті та **4 вересня** – у Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки. Із владикою правили капелани відповідних вишів і представники місцевого духовенства, зокрема з кафедрального собору Святої Трійці.

Архієрей виголошував настановчі слова, заохочуючи вчитися й виправдовувати надії батьків. Закликав на всіх Боже благословення та бажав, щоб не лише успішно пройшов цей навчальний рік, а й утвердився мир в Україні.

Також за дорученням високопреосвященного віце-канцлера та старшого капелана єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний **1 вересня** взяв участь в урочистому початку навчання в Академії рекреаційних ресурсів та права.

У Турійському деканаті

За почином декана протоієрея Миколи Даньківа навчання в загальноосвітніх школах І–ІІ ступенів району вихованці разом із учителями розпочинають із молитви «Отче наш» – за мир в Україні. Цю ідею підтримала завідувач райвідділу освіти Надія Матвіюк, педколективи.

Ініціативу благословив митрополит Луцький і Волинський Михайл, висловлюючи впевненість, що у важкий для Бать-

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на с. 2

ківщини час цю практику доречно впроваджувати і в інших благочиннях єпархії.

Щоб кулі минали!

Священики благословили воїнів-добровольців, які вирушають на Донбас боронити Україну від російських загарбників.

2 вересня помічник луцького міського декана та клірик храму Холмської ікони Богоматері священик Артем Кованський перед пам'ятником Тарасові Шевченку відслужив молебень та окропив освяченою водою 12 бійців Третього запасного батальйону добровольчого українського корпусу «Правого сектора». Він виконав душпастирський обов'язок за дорученням декана протоієрея Михайла Онисчука, який є духівником Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери на Волині.

Нагадавши добровольцям, що вони відстоюють правду, панотець закликав не забувати щодня молитися, бо все, неможливе для людей, можливе для Бога. Також побажав Господнього благословення та повернення живими і здоровими. А захопив присутніх о. Артем такими словами: «Україну ніхто ніколи не знищить, тому що ми на своїй землі».

5 вересня віце-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкорований освятив армійську техніку на території обласного військового комісаріату. У напутньому слові душпастир побажав, аби техніка гаразд послужила бійцям, а ті повернулися додому в доброму здоров'ї. У богослужінні взяли участь обласний військовий комісар полковник Олег Галак з особовим складом.

6 вересня насельник чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького деканату, ієромонах Никодим (Мартинов) благословив 10 воїнів батальйону «Азов» біля Луцького палацу культури. Чернець у своєму слові наголосив, що оскільки наше діло справедливе, то й Бог з нами. Тих, хто в тилу, душпастир закликав до посиленої молитви за добровольців.

Цього ж дня 150 бійців Луцького прикордонного загону перед виїздом у зону АТО взяли участь у молитві на полігоні Володимир-Волинської 51-ї окремої механізованої бригади. Відправу очолив районний декан протоієрей Євген Шевчук, який поблагословив воїнів і окропив їх освяченою водою.

У напутньому слові о. Євген наголосив, що Україна перебуває у великому випробуванні. Кожна людина, конфесія і політична сила показали своє ставлення до патріотизму. Душпастир закликав із честю виконати обов'язок перед Богом і народом – стати на захист української держави і православної віри. «З нами Бог, бо ми боронимо свою землю, а не воюємо на чужій», – сказав він.

Прикордонники з рук священнослужителів отримали натільні хрестики, ладанки й образки Пресвятої Діви.

Привітав співбрата

6-7 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення єпископа Фалештського і Східномолдовського Філарета перебував у Східномолдовській єпархії (Республіка Молдова).

7 вересня, у неділю 13-ту після П'ятдесятниці, наш владика очолив Божественну Літургію у чоловічому монастирі, що в селищі Новотроїцьке (Троїца Ноуе). З ним служили: архієпископ Чернівецький і Кіцманський Онуфрій, єпископ Філарет, декан монастирів Волинської єпархії та намісник Жидичинської обители Святителя Миколая Чудотворця ігумен Константин (Марченко) з братією, місцево духовенство.

Священнослужителі нашої єпархії привітали місцевого єпископа із днем народження та подарували писану ікону Волинської Богоматері.

У Володимирських деканатах

7 вересня помічник районного декана протоієрей Микола Гінайло взяв участь у молитовному спомині й покладанні квітів

РОЗДУМИ

Закінчення. Початок на с. 2

ків посилає. Чим ці люди, які опустили на самісіньке дно життя, зможуть допомогти? На мамине запитання: «Хто ці люди і скільки коштує таке лікування?» – лікар відповів: «Це збори цікавих людей і безкоштовно». Я подумала: «Лікар божевільний, без сумніву! Як алкаші можуть бути цікавими? Але якщо безкоштовно, то піду. Хоч якась з мене користь буде, не розтрачу батькові гроші на кодування».

Ось так наступного дня, 28 листопада 1998 року, мама бере мене за руку і веде на перші збори АА. Чому за руку? Батьки не довіряли і боялися, що знову кудись втечу і нап'юся.

Коли я увійшла до кімнати, то побачила близько 10–15 охайно вдягнених, життєрадісних, щасливих і усміхнених людей. Особливо виділялись дві жінки, я подумала, що це лікарі, які з нами працюватимуть. А де ж алкоголіки? Почалися збори. Люда-алкоголік, Роман-алкоголік, Олена-алкоголік і т.д. Ці 10–15 охайно вдягнених, усі виявились алкоголіками, а ті дві жінки-«лікарки» мали на той час найбільший термін тверезості серед членів групи. Я була вражена!

На зборах багато що здавалось незрозумілим, але особливо уважно слухала виступи жінок-алкоголічок. Вони ніби говорили про моє життя, про пиття наодинці, про жакливі похмілля і про те, що неможливо вчасно зупинитись, про почуття сорому і страху, про жакливі неприєм-

някого відношення. І взагалі, навіщо Богу така грішна людина, як я?

Коли алкоголік приходив в АА і має свої релігійні переконання, то це вітається, а якщо такий випадок, як мій, то можливо вибрати релігію до душі. Ніхто нічого не нав'язує. Людина залишається вільною у виборі віри. АА є не релігійною організацією, допомагає кожному, хто страждає від алкоголізму, і це єдина ціль товариства. Головне – вірити, що Бог є. Я знайшла Бога і маю на сьогодні свої релігійні переконання. В тверезості з майже атеїста поступово стала віруючою людиною.

Далі мені потрібно було передивитись усе своє життя і дати йому чесну моральну оцінку, а потім щиро розказати про своє життя іншій людині, визнати перед Господом усі свої недоліки і захотіти стати кращою. Згадати всіх, кого я скривдила, і відшкодувати завдані їм збитки. Молитись і просити Всевишнього про захист і опіку кожного дня. Якнайменше думати про себе і допомагати іншим алкоголікам досягти тверезості. Я намагалась виконувати і виконую цей план до сьогодні. В АА мені сказали, що зможу залишатись тверезою за умови духовних змін, а їх можливо досягнути тільки з Божою допомогою, якщо жити за принципами, перерахованими вище.

У результаті я пережила вражаючі зміни. Віра в Бога звільнила від страху і самотності. Правильні й чесні вчинки сьогодні звільняють від

ності в сім'ї й на роботі, які спричиняє п'ятка. Вони пройшли через це і вижили. Своім прикладом довели, що життя без спиртного можливе, що окрім петлі на шию, в мене є вихід – Товариство анонімних алкоголіків і програма видужання «12 кроків АА».

Почути жіночий досвід було вкрай важливо. Чомусь у нашому суспільстві чоловік-п'яниця ще який сприймається, а от жіночий алкоголізм – це щось недопустиме і дуже принизливе. В АА мене навчили не соромитись того, що я захворіла, бо це може трапитись будь з ким. Із того часу не вживаю алкоголь 16 років. Колись на одних зборах почула вислів: «Гріх впасти, але ще більший гріх не піднятись».

Підніматись було не так просто, як здавалося на перший погляд. Перестати пити було тільки початком одужання. В АА пояснили, що алкоголізм – це хронічна прогресуюча хвороба. Що мені ніколи і ні за яких обставин не можна ані грама спиртного. Що я вже ніколи не зможу контролювати кількість випитого, бо маю алергію тіла, яка проявляється у шаленому потязі до пиття, коли алкоголь потрапляє в мій організм. Також сказали, що моїх сил не достатньо, щоб залишатись тверезою, і я повинна шукати щось сильніше за мене.

У моєму випадку було важливим, що АА – не церква і є нерелігійною організацією. Мене виховували в радянському дусі. Тоді я про Бога нічого не знала і до віруючих людей ставилася з презирством і острахом, вважала їх нікчемими, які хочуть тільки одного – затягнути мене у свою секту. Загалом думала, що Бога нема, часом допускала, що Він існує, але до мого життя не має

почуття сорому за вчорашній день. Відшкодовані збитки звільнили від почуття провини за минуле. Допомога алкоголікам і турботливе ставлення до інших людей звільняє від порожнечі й непотрібності, надає моєму життю змісту і цікавості.

У тверезості в мене склалась нова сім'я. Чоловік також видужуючий алкоголік, який не п'є багато років. Маємо три донечки. Я дуже щаслива у шлюбі. Багато подорожуємо, маємо друзів по всьому світу. Також у тверезості здобула додатково дві професії. Одна з них пов'язана з художніми роботами в церквах, цим і займаюсь тепер.

Але життя не є завжди солодкою цукеркою. Бувають радощі, бувають біди і труднощі. Коли мала два роки тверезості, мій батько раптово захворів і помер, погіршилися взаємини з мамою, не було заробітків, і на душі бувало по-різному, знову поверталися розпач і біль. Але саме ці важкі моменти життя вчили все більше покладатися на Бога і показували, що без Нього я нічого не варта.

В АА мене навчили: що б не трапилось у твоєму житті, воно не варте того, щоб напитись, а Господь завжди дасть сили пережити всі труднощі. Я безмежно вдячна Творцеві, що дав мені другий шанс на життя, дав сили піднятись з того дна, на яке мене опустив алкоголь. Я вдячна всій спільноті АА і всім тим людям, які допомагали й допомагають мені одужувати від цієї підступної хвороби. Тепер на своєму досвіді я точно знаю, що Бог творить з нами чудеса і для Нього немає нічого неможливого.

Тетяна Т.

до братських могил євреїв, розстріляних нацистами 72 роки тому біля с. П'ятидні.

Щороку на початку осені тут, на меморіалі жертвам Голокосту, відбуваються поминальні заходи. 1 вересня 1942 року німецькі загарбники розпочали 15-денне винищення мирного населення, переважно євреїв, у Володимирі-Волинську та навколишніх селах. Тоді було розстріляно близько 22 тисяч місцевих жителів та закатовано понад 25 тисяч радянських військовополонених.

12 вересня духовенство Володимирщини відслужило молебень у м. Володимирі-Волинському для військовослужбовців 51-ї окремої механізованої бригади, їх родин перед зустріччю з керівниками щодо подальшої долі цього формування. Молитву очолює о. Микола, з яким служило міське духовенство.

Після реформування 51-ї у військове з'єднання № 14 священнослужителі нашої єпархії і надалі будуть як духовно, так і матеріально опікуватись ним, адже більшість особового складу – волиняни.

16 вересня духовенство володимирських благочинь разом із родинами військовослужбовців зустрічало 58 наших хлопців, які повернулися з полону.

Хто як може

7 вересня на Театральному майдані обласного центру відбулась молитва за Україну. Її організували громадські активісти з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

Молитву очолює клірик храму Великомучениці Катерини Свято-Василівського жіночого монастиря священик Роман Вонсіцький. У душпастирському слові він наголосив: чимало людей згадує, що на Сході країни йде війна, лише коли привозять загиблих героїв. А тому закликав постійно про це пам'ятати і підтримувати українських воїнів, хто чим може: хтось особисто взяти до рук зброю, хтось матеріально допомагати, а хтось духовно – посилено молитися за мир в Україні та повернення живими і здоровими наших бійців.

При цьому душпастир нагадав, що з благословіння владики щодня о 21-й годині всі повинні по можливості долучатись до спільної молитви за Батьківщину, виконуючи таке правило: триразове читання «Отче наш» та «Богородице Діво», одноразове – 90-го псалма та Псалтиря хто скільки може.

А **16 вересня** на цій же площі о. Роман долучився до вшанування пам'яті журналістів, загиблих під час виконання професійного обов'язку. Захід відбувся в річницю смерті Георгія Гонгадзе. Священик відправив заупокійну літію перед стіною Героїв Майдану та всіх героїв України. Молитися журналісти обласного центру та громадськість.

Для зцілень тілесних

9 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив відділення щелепнолицевої хірургії та офтальмології обласної клінічної лікарні, в яких зробили капітальний ремонт.

До молитви долучилися капелан установи та настоятель її храму Великомученика Пантелеймона священик Назар Бабій, декан протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство кафедрального собору Святої Трійці, голова облдержадміністрації Володимир Гунчик, голова облради Валентин Вітер, луцький міський голова Микола Романюк, головний лікар Іван Сидор, персонал закладу.

В Іваничівському деканаті

11 вересня, на Усікновення глави Йоана Хрестителя, в Іваничах на площі Тараса Шевченка за давньою місцевою традицією відслужено заупокійну літію по воїнах, які віддали своє життя за православну віру та Україну.

Богослужіння очолює помічник декана протоієрей Андрій Мельничук, з яким молились: духовенство благочиння, голова райдержадміністрації Андрій Бадзюк, заступник голови райради Юрій Мазурок та інші миряни.

Продовження на с. 6

ОБРАЗІЇ – ВІРА В СИМВОЛАХ

Ще у ранньохристиянському живописі шукали способу активно перетворення дійсності, в ньому вперше закарбували вищу реальність, яку ввели в земний час і земний простір. Довголітні богословські й мистецькі пошуки реалізуються у візантійському іконописі, який набуває особливої знакової системи, доступної лише освіченим і посвяченим. Ікона почала вміщати в собі безмежність, впливаючи на розум та інтуїцію віруючого.

Суть релігійного мистецтва – протистояти «образу звіриному». Наші давньоруські іконописці були духовидцями. Все, що наповнювало їх душу, вони з надзвичайною ясністю і силою втілювали в образах і фарбах, – це бачення іншої життєвої правди та іншого смислу буття. Словами важко передати красу і могутність незрівнянної мови релігійних символів.

Іконописець через молитовне богоспілкування отримує можливість вибирати з художніх засобів ті, які найкраще розкривають християнський духовний світ. Адже твори мистецтва священної тематики вимагають найбільшої досконалості. Через ідеали прекрасного прокладаються стежки до духовності. Ікона прекрасна тоді, коли вона спонукає людину до молитви.

Вражає барвіста святковість волинських ікон XVII–XVIII століть, яку створюють напружені чисті кольори, одухотворені чудові лики. Ці мистецькі твори виконано у стилі українського бароко, якому судилося найповніше передати притаманний українському національному характерові потяг до святковості, поетичності, смак до яскравих барв. Майстри іконопису використовували естетичні смаки свого часу і передавали події священної історії реалістично, наближали їх до історичної картини. При цьому застосовували світлотіньове моделювання з витонченою пластикою, просторову побудову краєвиду.

Українські іконописці глибоко знали і розуміли церковні символи та давні візантійські канони. Це давало їм свободу від сумнівів і оберігало від розриву між змістом і формою. Подиву гідна геометрична логіка іконописних композицій. Такий пошук гармонії був почерпнутий в античному мистецтві й по-християнськи переосмислений; використовували його і майстри італійського Ренесансу. Ці знання застосовував, талановито поєднуючи візантійські канони і бароковий стиль, волинський іконописець XVII–XVIII століть ієромонах Білостоцького монастиря Йов (Кондзелевич).

Зокрема, в його іконі з села Бобли Турійського району «Св. великомученик Христовий Георгій» композиція утворює логічне коло, що говорить нам про благословляючу присутність Божу. Принцип кола лежить і в компонованні сюжетів ікон празничного ряду іконостасу з церкви села Перванче Горохівського району (зберігаються в Музеї волинської ікони), якими проілюстровано цю статтю.

У XVIII ст. портретування, яке процвітало в європейському світському малярстві, через духовне переосмислення потрапляє в бароковий український іконопис. Яскраво виражена індивідуальність ликов апостолів на перванецькій іконі «Вознесіння», передає їхній психоемоційний стан, допомагає глядачеві проіннятися настроєм події. Лики Ісуса Христа, Богородиці й ангелів ідеалізовані, як створила їх традиція впродовж століть. Для досягнення рівноваги в побудові образу іконописець використовує геометричний принцип центричності. Цей принцип має глибокий богословський зміст, бо в іконі коло символізує Божественну ідею світу.

Колірний лад ікони звучить радісно і велично. Переливи жовтаво-золотистих відтінків поєднуються з багатством синіх. Це якнайкраще передає Божественну довершеність, адже пари кольорів

червоний – зелений, жовтий – синій є найбільш гармонійними. Такі пари називають доповнювальними, бо розміщені ці кольори у круглому спектрі навпроти один одного. У фізиці відомо, що два пучки світла, забарвлені у доповнювальні кольори, перетинаючись, дають біле, тобто нейтральне, світло. Білий колір в іконі відповідає динамічній тиші, це досконалість гармонії, повнота буття.

Колірне рішення кожного образу розкриває зміст зображеної події. Божественну любов і жертвну місію Спасителя в іконі «Богоявлення» символізує червоний плащ довкола Його поста-ті, яскрава пляма якого виступає єднаним логічним центром композиції. Насичений зелений колір плаща Йоана Предтечі відображає його людську природу. Розбілені кольори одягу ангелів

передають їх духовну сутність; розріджений колір вказує на невагомність, «повітряність». Білий тон у зображенні набедреної пов'язки Ісуса та покривала в руках ангела примушує дзвінкше звучати всю присутню в композиції тональність. Білий колір в іконі символізує Божественну енергію, він – досконалість і повнота, це не відсутність кольору, а синтез і повнота всіх тонів райдуги. Не випадково колір голуба білий, бо Він – Дух Святий – Третя Іпостась Усевишнього.

Кольори в іконі – це не просто фарба, а ритми гімну, які співає душа Богу. В їх сукупності щоразу інша мелодія, символіка барв може дещо мінятися, залежати від утвореного емоційного стану.

Золото в іконі знаменує вічність, зелений колір – життя, синій – таємницю, червоний – жертвність, голубий – чистоту, жовтий – тепло і любов, пурпур – перемогу, фіолетовий – особливості служіння, бірюзовий – молодість, чорний – пустоту, відсутність благодаті, іноді гріх і злочин, чорний із синім – глибоку таємницю, оранжевий – благодать Божу, яка перемогла матеріальність.

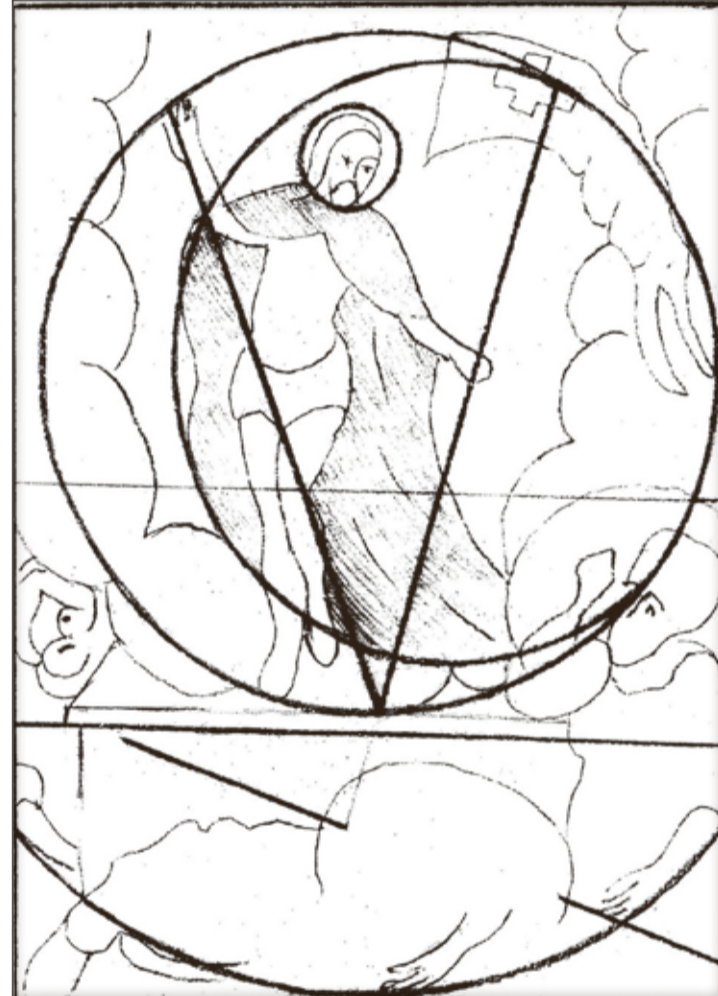
В іконі «Воскресіння» постать Христа теж композиційно окреслюється колом, утвореним хмарами. Древо орифлами (прапора) у руці Спасителя та піднята вгору Його права рука утворюють схему латинської букви «V», що означає «victoria» – перемога. Горизонтальна лінія кам'яної плити наче підкреслює літеру «V» і цим утверджує символ перемоги. Отже, навіть гріб, що вказує на смерть, звучить у симфонії перемоги вічного життя над смертю.

Воскресіння Господнє є основоположним у християнській вірі. Найбільш відповідає логіці події гама з трьох кольорів: жовтого, синього та червоного, які є основними в кольорознавстві, бо на їх основі можна утворити всі інші. Тому майстер уміло поєднав жовто-вохристі тони з синіми та світло-червоними.

Ікону «П'ятдесятниця» побудовано за принципом горизонтальної та вертикальної симетрії. Хрест, закладений у побудові сюжету, освячує апостольську місію, яка на п'ятдесятний день після воскресіння набрала сили.

Ікони – це шлях і засіб спілкування з духовним світом. Вважалося, що образ не створював іконописець, а благодатно втілювався через нього. Він готувався до роботи як до священнодійства – молитвою і постом. Іконописець включався в літургічне і містичне життя Церкви, щоби сповна відчувати сутність ікони, і втілював її особливою знаковою мовою.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художник-реставратор Волинського
обласного краєзнавчого музею

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Буде й у технічному

3 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл звершив чин заснування храму Мученика Віктора й поставлення хреста на території Луцького національного технічного університету (вул. Львівська, 75, біля корпусу Б).

У слові до учасників молитви архієпископа, порівнюючи заснування храму із народженням дитини та пригадуючи період, коли їх руйнували, сказав: «Краще народжувати, краще давати життя, ніж позбавляти життя і тішитися мертвечиною».

В богослужінні взяли участь: декан обласного центру протоієрей Михайло Онишук, настоятель парафії Святителя Феодосія Чернігівського священник Петро Стеблина, який віднедавна опікується цим вишем, місцеве духовенство, зокрема кафедрального собору Святої Трійці, представники професорсько-викладацького складу та студентства.

Університетський храм зводиться на честь мученика Віктора, нареченого Фотином (престольний празник 2 квітня), оскільки ректор навчального закладу В. Божидарнік носить ім'я цього небесного покровителя і має намір бути головним фундатором нового дому Божого.

Світлина 1 інформаційної служби єпархії

На сороковому кварталі

11 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив новий храм Різдва Йоана Предтечі в обласному центрі та очолив у ньому Божественну Літургію. Святиню споруджено в районі Гуца (поворот із вул. Гордіюк на Гуцанську, початок паркової алеї до Академії рекреаційних ресурсів та права).

Архієпископ у проповіді, коротко розповівши про шанування Йоана Хрестителя, наголосив на такому моменті: «Це Предтеча побачив Христа, а не йому сказали про Нього, не розповідали, а відчув це. Ось що важливе для нас: наше внутрішнє відчуття – побачити Бога». Далі високопреосвященний, говорячи про шлях, як цього досягти, зупинився на словах піснеспіву «Блаженні чисті серцем, бо тії Бога побачать». Він зазначив, що «бути чистим серцем – це бути без гріха. Бути очищеним до такої міри, щоб гріх не міг чіплятися до тебе. Може гріх спокушати, але він не буде твоєю суттю. От тоді ти не залежний від гріха».

Також проповідник пояснив перебування парафіян на той момент у храмі дією благодаті Святого Духа і прагненням душі туди, де їй добре. При цьому як приклад навів біблійну подію, зображення Господнього, коли апостоли не могли ніякими словами описати свій стан, а просто – «як добре нам тут бути!»

Із владику служили: міський декан протоієрей Михайло Онишук, настоятель парафії священник Володимир Труш, духовенство з Луцька та району.

Після Відправи архієрей вручив благословенні грамоти декільком активним жертводавцям.

Світлина 2 інформаційної служби єпархії

За мир і теплу зиму

21 вересня, коли Православна Церква особливо вшановує Холмський образ Божої Матері, багато священнослужителів і мирян здійснили прощу до оригіналу цієї чудотворної реліквії, що знаходиться в Музеї волинської ікони обласного центру.

Хресний хід від кафедрального собору Святої Трійці до музею очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. З другого боку, від храму Холмської Богоматері, ішли учасники престольного празника під проводом єпископа Володимир-Волинського Матфея. Тож колони об'єдналися і спільно рушили до святині.

В архієпископському слові митрополит закликав вірних молитись перед образом Пресвятої Богородиці за мир в Україні, здоров'я наших воїнів, сприятливі погодні умови взимку з огляду на опір нашої Батьківщини російській агресії. Високопреосвященний побажав усій країні й кожному охорони Божої Матері.

Поки паломники підходили вшанувати святиню, духовенство правило акафіст, безперервно повторюючи його. Із архієреями, зокрема, молилися: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії (ВПБА) протоієрей Володимир Вакин, декан собору протоієрей Микола Нецькар, міський декан протоієрей Михайло Онишук, луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, інше місцеве духовенство, викладачі та студенти ВПБА, працівники музею, активісти Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери.

На завершення богомилля до його учасників звернулася завідувач музею Тетяна Єлісеєва. Вона подякувала за пожертви, які заклад використовує на реставрацію волинських образів.

Протягом століть Господь творив немало чудес через Холмську ікону Богоматері. Тож духовна консисторія просить усіх, хто в наші дні, ймовірно, сподобився особливої милості Всевишнього від молитви перед образом, повідомити про це письмово на адресу: 43025 Луцьк,

Градний узвіз, 1, Вікторіві Гребенюку. Літературний редактор інформаційно-видавничого центру має благословіння митрополита Михаїла збирати подібні свідчення.

Орест ВЛАСЮК. Світлина 3 Леоніда Максимова

Празник у Полонці

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив храмове свято парафії в с. Полонка Луцького районного деканату. Після Божественної Літургії владику освятив статуї Спасителя і Діви Марії на вхідній брамі.

У проповіді архієрея ішлося про призначення земного життя людини. Це її обожнення, перебування в Царстві Небесному по тілесній смерті. Найкращий приклад спрямування людського життя показує нам Матір Божу, наша перша Заступниця.

У празнику взяли участь декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель громади протоієрей Василь Янчук та інше духовенство.

Співав архієрейський хор «Оранта» (регент Василь Мойсіюк). Вихованці недільної школи, якою керує Оксана Крамар, порадували громаду віршми й піснями про Царицю Небесну.

Високопреосвященний вручив нагороди: орден Святителя Миколая Чудотворця – Олександрові Денисюку, щедрому жертводавцеві, за кошти якого створено мистецьку ковану браму; митрополіч благословенні грамоти за активну парафіяльну діяльність – сестрицям Лідії Шурин, Марії Івановій, Раїсі Лизі, Ніні Хомолюк.

Віктор ГРЕБЕНЮК.

Світлина 4 інформаційної служби єпархії

1

2

3

4

Продовження. Початок на с. 2, 3

«А день сьомий...»

Не підлягає дискусії – можна чи не можна працювати, торгувати в неділю. Четверта Заповідь Божа є незмінною і незаперечною. Дискутувати ж треба, як досягти її дотримання за сьогоднішніх умов життя українців.

Таку думку висловив **12 вересня** голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко, взявши участь у передачі «Громадський вектор» обласного державного телебачення. Пропозицію обмежити торгівлю в недільні дні обговорювали у прямому ефірі представники різних конфесій, перший заступник голови облради Олександр Пирожик, підприємці.

Про святкування неділі Волинська рада Церков звертається до голів і депутатів населених пунктів, роботодавців з 2005 року, нагадав о. Віталій. Її підтримала в цьому обласна рада своїм рішенням. А нещодавно це питання порушив голова облдержадміністрації Володимир Гунчик.

Ряд місцевих органів самоврядування нашого краю – наприклад, Маневецька селищна рада в 2012 р., – пішли назустріч християнам, перенесли ринкову торгівлю з неділі на інший день. Але найскладніше вирішувати проблему в Луцьку, де в неділю відкрито багато ринків, супермаркетів, торгових центрів, чимало мирян змушені цього дня працювати і в інших сферах, не пов'язаних із невідкладними завданнями життєзабезпечення обласного центру.

Що означає слово «неділя»? Вікіпедія пояснює: у всіх слов'янських мовах, окрім російської, назва цього дня походить від поняття «не працювати», «не мати діла». Досвід багатьох країн доводить: за правильної організації суспільного життя, коли духовні цінності є вищими за матеріальні, переважна більшість людей можуть не працювати один із семи днів тижня і при цьому жити краще, ніж українці.

У монастирі

На сайті чоловічої обителі Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківецького деканату, *Chernectvo.org* вміщено російськомовну публікацію «Свіча і куля» (у двох частинах). Автор, уміло володіючи публіцистичним стилем, тонко підмічає і виразно викриває те, що зазвичай толерантно іменується «політичним православ'ям в УПЦ (МП)». Його, як відомо, формально засуджено в цій юрисдикції, однак політичне православ'я діє тепер тонше і являє собою чималу небезпеку.

Журналіст аж ніяк не закликає послідовників Київського Патріархату захоплювати храми чи поставити УПЦ (МП) поза законом. Але кожен український патріот, який є досі її парафіянином, повинен добряче поміркувати: що треба зробити, аби ідеї «русского мира», так чи інакше пропаговані Московським Патріархатом, не працювали на перемогу російської зброї.

У Загліні

13 вересня єпископ Володимир-Волинський Матфей взяв участь в урочистому Богослужінні на цілющому джерелі присілка Заглина с. Монастирець Львівської єпархії з нагоди відпустового свята.

До велелюдного торжества, яке очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, вікарій нашої єпархії долучився на запрошення митрополита Львівського і Сокальського Дмитрія та з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

У Рожищанському деканаті

14 вересня декан і настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в райцентрі протоієрей Василь Шняк та настоятель громади Архістратига Михаїла в с. Рудня цього благочиння священник Тарас Ханас відслужили заупокійну літію на місцевому кладовищі у 18-ту річницю перепоховання воїнів ОУН-УПА.

Зважаючи на євангельське «Немає більше від тієї любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх...», о. Василь у душпастирському слові висловив упевненість: наші герої близькі до Царства Небесного, виконавши цю заповідь.

Закінчення на с. 7

— СВЯТИНІ ВОЛИНІ

НА БЕРЕЗІ ПОВЧАНКИ

Мала Мільча розкинулася над річечкою Повчанкою, яка витікає з джерела поруч сусіднього села Повче. З незапам'ятних часів належала до Дубенського повіту історичної Волині.

Археологічні знахідки, зокрема молоток із

Яловицькі в 1622 році надали земляний фундуш. Цей фундуш затвердив єпископ Луцький Афанасій (Пузина) і митрополит Київський Петро (Могіла) 13 січня 1639 року.

Тож 1640 року коштом Олександра Яловиць-

ким знаходимо підпис: «Кирило Жуковський, ігумен монастиря Мільчанського».

Десь у першій чверті XVIII ст. ця святиня Волинської землі переходить до отців василіан Руської Унійно-Православної Церкви (тобто греко-католиків), і саме в той час в обителі з'являється образ преподобного Онуфрія. На початках він знаходився в давньому дерев'яному храмі і, напевно, саме там проявилася його чудотворність, а по тому його перенесено до мурованої монастирської церкви. Сюди відбувалися численні прощі вірних з навколишніх місцевостей. Це ікона давнього українського походження. Зображення св. Онуфрія не живописне, а рельєфне. Преподобний стоїть на колінах з молитвою на устах. Поруч – гілки дерева, символи влади (корона, скіпетр) і розгорнута книга акафістів.

У монастирському храмі Різдва Пресвятої Богородиці є давній іконостас роботи місцевих майстрів, інші церковні речі, даровані родиною Яловицьких. Обитель славилася багатою бібліотекою зі стародруками, архівом, у якому зберегувалися акти-фундуші благодійників монастиря, а також їх листування з ігуменами тощо. У XVIII ст. обозний (начальник артилерії) запорізького війська Ломиковський подарував книгозбірні обителі дванадцять Цвітних Міней.

По третьому поділі Польщі Росією, Прусією й Австрією московська влада закрила монастир василіан. У 30-х рр. XIX ст. двоповерхові дерев'яні будівлі обителі розібрано, як і давню дерев'яну церкву, знесено «із-за старості». Чудотворний образ преподобного Онуфрія перенесено до помонастирського мурованого храму, а 1872 року в підвальній його частині обладнано на кошти парафії «теплу» церкву з престолом на честь цього угодника.

просвердлюю із сарматського вапняку, знайдений тут до 1900 року, та інші кам'яні знаряддя праці свідчать про те, що Мала Мільча бере початок у праісторії нашої землі.

Перша ж писемна згадка про село датується 1570 роком. Його середньовічна минувшина тісно пов'язана з ім'ям українських православних

кого було збудовано величавий мурований храм в ім'я Різдва Пресвятої Богородиці. В плані хрестоподібний, який у незмінному зовнішньому вигляді зберігся до наших днів. Попереду, дерев'яна церква була збережена; разом із новим храмом, іншими будівлями то був монастирський ансамбль. Вибір місця її заснування,

шляхтичів Яловицьких. Упродовж XVI–XVII ст. вони були не лише його власниками, а й духовними, культурно-освітніми опікунами.

Саме ця свідома родина вчинила цілу низку благодійних справ. Зокрема, своїм коштом заснувала монастир: Різдва Пресвятої Богородиці у Малій Мільчі. Стрітіння Господнього в селі Михнівка на Ковельському Поліссі, стала будівничим численних храмів, братських шкіл. Яловицькі були активними членами Луцького Хрестовоздвиженського братства.

Село розташоване на родючих чорноземах, і головним заняттям його жителів з найдавніших часів було землеробство, тваринництво, садівництво.

Однак не хлібом єдиним живе людина. В усі віки вона прагнула й хліба духовного, а його несла церква, яка згадується в селі ще з XVI ст. Знаємо, що була вона, як і більшість волинських храмів, зведена з дерева, найдешевшого і найдоступнішого в ті часи будівельного матеріалу, тризрубна.

А з другої половини XVI ст. село Мала Мільча вже широко знане монастирем із чудотворною іконою, зі щорічними відпустовими святами. Відтоді відомо і про парафіяльну школу, де вчителями були місцеві священники, дяки.

У 20–30-х роках XX ст. в селі активно діяла місцева філія «Просвіти», яка мала чимало українських книжок у хаті-читальні, а також театральний гурток, просвітнянсько-церковний хор.

Історичні джерела подають нам такі відомості про час заснування Різдва-Богородичного монастиря в цьому селі. Перед 1602 роком у Малій Мільчі був православний монастир, якому пани

товсті мури, вузькі вікна, підземні ходи, земляні вали з в'ізною брамою свідчили про високий рівень захищеності святині від ворожого нападу, зокрема татар, поляків.

Про діяльність чоловічого Різдва-Богородичного монастиря знаходимо згадки в документальних джерелах початку XVIII ст. В акті від 18 квітня 1701 року, який підписали українські шляхтичі Волинського воєводства до депутатів польського сейму, йдеться про «...монастирі Почаївський, Загорівський, Білостоцький, в Малій Мільчі під Дубном, власне на ґрунтах шляхетських земських зафондованих...» А в акті від 16 червня 1701 року про обрання православним духовенством і українською шляхтою Кирила Шумлянського єпископом Луцьким і Острозь-

Нині помонастирський храм Різдва Пресвятої Богородиці належить до УПЦ (МП), Служби Божі проводить молодий отець Олег Редига, уродженець сусіднього села. Святиня добре доглянута, в усьому відчувається дбайлива рука.

Мої дві наукові подорожі до цього куточка Волинської землі не лише збагатили духовно, а й стали розділами в книгах, статтями в газетах і журналах. Надіюся, що вони залишаться важливими джерелами до історії давніх церков нашого краю.

Володимир РОЖКО,
кандидат церковно-історичних наук,
викладач Волинської православної богословської академії

НЕКРОЛОГ

Хай з миром спочиває

5 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл відслужив заупокійну літію по новоспочилому экс-голови облдержадміністрації Борисові Клімчуку.

Відправа відбулася на завершення громадського прощання в муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка. З владикую молилися священнослужителі кафедрального собору Святої Трійці, нинішній голова ОДА Володимир Гунчик, міський голова Микола Романюк, рідні та близькі покійного, громадськість.

У надгробному слові високопреосвященний висловив упевненість: свідченням того, що новоспочилий прожив життя, повне добрих справ, є велика кількість людей, які прийшли з ним попрощатися. Прийшли самі, за покликом душі.

Також владику нагадав учасникам богослужіння, що Борис Петрович постійно піклувався про Божі храми. Зокрема, виблискуючі на сонці куполи кафедрального собору Святої Трійці, що в обласному центрі, вперше позолочено завдяки його пожертві.

ОФІЦІЙНО

Священника Романа Скірака звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Стара Лішня Ново-волинського дек., а **священника Андрія Бойка** призначено на цю посаду (укази № 61, 62 від 9 вересня 2014 р.).

Священника Миколу Сегета призначено настоятелем парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Угринів Горохівського дек. (№ 64 від 9 вересня).

ОГОЛОШЕННЯ

Нація пам'ятає

Восени цього року виповнюється 70 літ із початку примусового переселення етнічних українців Забужжя до СРСР та на північно-західні землі Польщі. Майже 700 тисяч холмшаків, підляшуків, лемків і бойків утратили малу батьківщину, зазнали великих жертв.

На прохання Волинського обласного ветеранського громадсько-культурного товариства «Холмщина» митрополит Луцький і Волинський Михайл благословляє священнослужителям, чернецтву й мирянам епархії під час заупокійних богослужінь молитися по жертвах депортації, вчиненої тоталітарними режимами Радянського Союзу і Польської Народної Республіки.

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

У Луцькому міському деканаті

16–18 вересня настоятель парафії Архистратига Михаїла в Луцьку (район Вишкова) протоієрей Степан Гайгель перебував у зоні АТО.

Священик передав для 22-го батальйону територіальної оборони оснащений автомобіль, укріплений бронею, гуманітарну допомогу, зокрема провізцію для бійців. Машину придбано на кошти благодійного фонду «Волинь – 2014». Душпастир сповідав військовослужбовців, проводив з ними духовні бесіди, дарував ікони.

Як ви вдягаєтесь?

У що має вбиратися православний християнин, одяг повсякденний і одяг у храмі, зовнішній вигляд чоловіків та жінок – про це й інше говорили у черговій переда-

чі «Що каже священник», яка вийшла **19 вересня** на державному телеканалі «Нова Волинь». Гостем студії був протоієрей Віктор Михалевич, капелан Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, настоятель парафії Апостолів Петра й Павла в с. Коршовець Луцького районного деканату.

Подивитися програму можна в будь-який час на епархіальному сайті pravoslavia.volyn.ua.

З духом єднання

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці й Міжнародний день миру, священники та церковні хори Маневецького деканату взяли участь у Другому міському фестивалі духовних піснеспівів «Христос серед нас» у Кузнецовську на Рівенщині.

Цього року у фестивалі взяли участь близько двадцяти співочих колективів

з УПЦ КП й УПЦ (МП). Волинську єпархію Київського Патріархату представляли: декан протоієрей Андрій Закидальський із хором парафії Святителя Миколая Чудотворця селища Колки, протоієрей Михайло Мельничук зі співцями храму Святої Трійці селища Маневичі, священник Анатолій Устимчук із хоровим колективом громади Вознесіння Господнього с. Козлиничі, священник Антоній Таранченко із хором церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Старий Чорторийськ.

На початку заходу наше духовенство відслужило молебень. Співаки виконували твори про Спасителя і Його Матінку. Панував дух православного єднання.

Інформаційна служба епархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslavia.volyn.ua

ВІТАННЯ

Храмам Великомучениці Параскеви-П'ятниці: в с. **Котів** Ківерецького дек. 2 листопада – 15, а в с. **Литовеж** Іваничівського дек. 10 листопада – 10 років від освяти;

храмам Великомученика Димитрія Солунського: в с. **Жорнище** Ківерецького дек. – ймовірно, 85, а в с. **Новосілки** Горохівського дек. 8 листопада – 10 років від освяти;

храмам Архистратига Михаїла: в с. **Линів** Локачинського дек. – 140, у с. **Одереди** Луцького райдек. 18 листопада – 15, а в с. **Промінь** (Пі-

ганів) того ж благочиння – 130 років від заснування; в с. **Кругель** Ковельського райдек. – 20, а в с. **Підгайці** Луцького райдек. 21 листопада – 10 років від освяти;

храму Преподобної Параскеви Сербської в с. Дольськ Турійського дек. 25 листопада – 15 років від заснування; **протоієрею Степанові Гайгелю**, настоятелю парафії Архистратига Михаїла в Луцьку (район Вишкова), 3 листопада – 50 років; **протоієрею Михайлові Мельничуку**, настоятелю парафії Святої Трійці в Маневичах, 6 листопада – 15 років священничого служіння;

Андрієві Гнатюку, прес-секретареві епархії, головному редакторові епархіальної телестудії «Собор», 6 листопада – 40 років;

протоієрею Ігореві Цибу, клірикові парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в Ковелі, 8 листопада – 15 років священничого служіння;

священнику Володимирові Новіцькому, настоятелю парафії Успіння праведної Анни, матері Пресвятої Богородиці, в Лукові і Преображення Господнього в с. Сомин Турійського дек., 10 листопада – 5 років священничого служіння;

ієромонаху Макарієві (Дядюсю), насельників монастиря Святителя і чудотворця

Миколая в с. Жидичин, що на Ківереччині, 16 листопада – 35 років;

священнику Андрієві Бойку, настоятелю парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Стара Лішня Ново-волинського дек., 21 листопада – 10 років священничого служіння;

протоієрею Богданові Войчовичу, настоятелю парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Журавлине Старовижівського дек., 26 листопада – 40 років.

Щиросердечно вітаємо вас, боголюб'язні отці, брати й сестри! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благі літа!

ПАЛОМНИЦТВА

12 жовтня, 2 листопада – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 200 грн.

18 жовтня, 30 листопада – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (миро-точива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 100 грн.

19 жовтня, 22 листопада – до святинь Володимир-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юр'ївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 90 грн.

26 жовтня, 15 листопада – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Бого-явлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Вартість поїздки 100 грн.

27 жовтня – 2 листопада – до святинь Європи: Польща, Чехія, Австрія, Італія. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

3–10 листопада – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – бібліяна Галілея – Ярденит – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кум-

ран. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

8 листопада – у чоловічий монастир Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокол Рожичанського р-ну. Виїзд о 7.30. Повернення – о 16.00. Вартість поїздки 50 грн.

9 листопада – до Маняви (Івано-Франківська епархія): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Виїзд – 9 серпня о 23.30. Повернення – 10 серпня о 23.30. Вартість поїздки 250 грн.

23 листопада – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей України). Виїзд 22 листопада о 23.30. По-

вернення 23 листопада о 23.30. Вартість поїздки 280 грн.

29 листопада – до Тростянецької чудотворної ікони Божої Матері (с. Тростянець Ківерецького деканату). Виїзд о 13.00. Повернення – о 17.00. Вартість поїздки 50 грн.

6–7 грудня – до святинь Польщі. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація не менш як за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзди на всі богомилля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі епархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Газета «Волинські епархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошту (виходить раз на місяць). Звертатися: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки).

Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.
Звертатися: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kjuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоканали в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni; Youtube.com/social1970
Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідує за телепрограмою). Звертатися: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).
Звертатися: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ

За єднучи Помісній Українській
Православній Церкві!

Свідчення про державну реєстрацію: ВП № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 4022. Наклад 3600 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Олександр БІЛЧУК (верстка, «НІЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилення на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.

Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий епархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність епархії) – infosluzhba@ukr.net
Сайт pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські епархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. blaho@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. kjuchi@ukr.net.

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо

Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

АМВОН

УПЕРЕД ІЗ НАТХНЕННЯМ!

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла, виголошена 6 липня,
в неділю 4-ту після П'ятдесятниці, у кафедральному соборі Святої Трійці

Слава Ісусу Христу!

Улюблені браття і сестри, я вітаю всіх вас із воскресним днем, а причасників – із прийняттям Святих Христових Таїн.

Події, які відбуваються останнім часом... Хочеться, щоб ми сьогодні порозмірковували на [ці та] інші теми. Тому, що прозвучало прохання: «Владико, розкажіть, як ми повинні реагувати на ті чи інші питання?» Тож я сьогодні розкажу вам свою точку зору, де є загальна точка зору Церкви, щоб ви її знали.

Найперше я б хотів подякувати усім вам за те, що ви, відгукуючись на слова священнослужителя, не байдужі до того, що відбувається навколо нас, у нашій країні, в нашому житті. Вдячність вам за те, що допомагаєте військовим і матеріально, але найголовніше – молитовно. Підтримуєте їх внутрішньо і підтримуєте їх, хто має до цього пряме відношення, телефонними дзвінками, листуванням та іншим, підбадьорюєте в цей нелегкий для України час – час випробувань.

Це не навчання військовій, це війна! Ми повинні розуміти, що це не просто боротьба з терористами, це більше, ніж боротьба з терористами. Бо терористи роблять біду і ховаються; підривають, нищать чи ще щось, – це називається тероризм. А коли створено регулярні військові загони з бандитів і найманців, то це вже війна. Локальна, в окремому місці, але війна. Причому війна, яка стосується всієї України, бо не тільки там гинуть люди, а й до нас загиблих привозять. Тому це і наша біда.

Це біда всієї України. Рука має п'ять пальців і, здається, де болітиме більше – як вдарити у великий чи малий палець? Боляче однаково. І тому чи там проблема, чи тут проблема – це наша з вами українська проблема. І якщо ми реагуємо на якісь заклик, реагуємо в межах своїх можливостей, то це і є наша небайдужість. Це наше співпереживання того, що відбувається.

Не тільки громада, але й Церква бере в цьому активну участь. Ми і збираємо кошти, передаємо їх, ми і направляємо туди священнослужителів, які на постійній основі там знаходяться, тобто призвані як військові [капелани]. Ми направляємо туди священників і наших ченців, які регулярно відвідують військові підрозділи з Волини. У найпершу чергу бережемо своїх і підбадьорюємо своїх. До своїх їздим і до своїх возим. Чи це військовослужбовці [Збройних сил], чи це міліціонери, чи це Національна гвардія, – будь-які волиняни, які до нас звертаються і ми їх знаємо, в яких би родах військ вони не знаходились, ми приїжджаємо до них. І не завжди вам кажу, але передаємо від вас вітання (думаю, що ви підтримуєте наші такі побажання). Підбадьорю-

ємо, говоримо, що ми привезли вам великий поклін, побажання від ваших матерів, братів, сестер, – тримайтеся тут, воюйте і бережіть себе. Голову не треба висовувати, щоб куля туди попала, але і ховатися не треба, а захищати. Для того вам і дана зброя, щоб ви захищали Україну й нищили ворогів.

Тому вдячність вам за ось таку патріотичну позицію до них, військових, які перебувають там. Ми молимося, щоб Господь повернув їх живими і неущкодженими, всіх, хто поїхав у це військове «вдрядження», на ратну працю туди, на Схід. І віримо, що Господь допоможе, щоби швидше все це скінчилось і в нас панував мир.

Я вам наголошую і на іншому, що це локальна війна. Що це означає? Тобто в тих двох областях. Бо в нас уже настільки великий переляк, що за межі Волинської області боїмось виїжджати. Не бійтеся. В інших містах і областях проблем немає. Я вчора повернувся проїжджаючи Україну, відвідував і на Сході, і на Півдні. Спокійно там. Спокійно. Провідував і наших паломників, які зараз перебувають в Одесі. Спокійно там. Тому не треба всього боятися. Ще раз наголошую: це

локальна війна – тільки [частина] Донеччини і Луганщини. Вся інша Україна спокійна, люди працюють, збирають урожай, хто чим займається, але там спокійно. Тому можете бути спокійні, хто кудись бажає подорожувати. Не слухайте тих «страшилок». Це те, що ми повинні знати, не боятися цього.

Разом з тим, хотів би наголосити, щоб ми не послабляли наші відчуття і переживання за те, що відбувається, бо ще нічого не скінчилось. Це все відбувається. Тому потрібно в першу чергу що від нас? Молитва, щоб Господь допоміг успішно [завершити ці дії, якомога] менше щоб загинуло мирного населення. Мирне населення шкода, бо це наші, українці, які там можуть загинути. Тому від нас залежить молитися, щоб Господь допоміг нашим військовим якшвидше оцю ситуацію вирівняти і залишилися мирне населення всі живими. Тому не розслабляємось у молитві, а продовжуймо так і до завершення, до самого кінця, поки не буде перемоги. Отоді ми скажемо: «Слава Богові! Все скінчилось». А до того часу молимося, щоб усе це швидше скінчилось.

Тепер наступне. Інколи ставлять питання: «Зараз війна, тож чи проводити якісь заходи в місті, області?» Відповідь: можна проводити різні заходи. Якщо держава не об'явила на ці дні траур, то йде звичайне життя. Йде звичайне життя, можна проводити заходи, які ми маємо собі за мету. Це не означає, що там воюють, а ми всі ходимо в чорних хустках. Життя іде, воно продовжується. Там є проблема, ми її вирішуємо. Тому, що люди гинуть кожен день, а кожен день ми ж не об'являємо траур. Автомобільні катастрофи, авіакатастрофи, інші якісь там (у техногенній чи іншій проблематиці), – багато людей гине. Якщо не об'явлено це траурним днем, значить звичайний день, у який ми проводимо всі свої заходи. Тому не треба надмірно усугубляти цей такий устрашаючий час: нічого тепер не робимо, вмираємо, тому що там умирають. Живем! Життя продовжується! Зрозуміли? Живем повноцінним життям.

Згадайте, як раніше блокада Ленінграда була, проте проводили концерти. Для чого? Підбадьорювали людей. Тому, що як не будемо підбадьорювати, духом упадемо. На передовій солдати воювали і тут же виступали артисти перед ними. Хоча знали, що через п'ять хвилин можуть загинути... Для чого? Підбадьорювали солдат. Бо якщо ви самі будете ходити похмурі, то як підбадьорите своїх синів, які під Донецьком? Тому ви самі повинні бути бадьорі духом і оцю бадьорість, упевненість у перемозі, – бо ми за правду воюємо, за Україну, – будете передавати їм, цей

оптимізм, натхнення... Тому ніякого смутку! Якщо жалобу не об'явлено, життя продовжується, надихайте їх! І тоді вони будуть сміливішими, бадьорішими і швидше переможуть нашого спільного ворога. Я вас до цього закликаю. Щоб ви розуміли, що життя іде, і йде вперед.

Така ситуація на сьогоднішній день – дві Православних Церкви. Але багато ієрархів, які ніні знаходяться в юридичному підпорядкуванні Московського Патріархату, стоять на позиції утворення єдиної Церкви. Молимося за Єдину Помісну Православну Церкву. Тому, що розділена Церква на сьогоднішній день – наслідком стає розділена Україна. Якщо ми цієї проблеми не знімемо, наслідком може стати, що українець на українця піде, сам не знаючи, чого... А вже нас нічого не розділяє. Треба лише єдине зрозуміти: любі свою землю, любі свій край і людину, яка поряд з тобою, – оце той євангельський ближній, якого також треба любити. І тебе з ним більше об'єднає, ніж різнобачення в якихось [інших] поглядах. А вже віра одна, служба одна й та ж сама, обряди одні й ті самі, навіть богослужбова мова в багатьох храмах – українська звучить там...

У чому суть боротьби між нами? Хто на Україні буде керувати православними церквами – Москва чи Київ. От вам відповідь! От у чому суть боротьби: хто буде керувати. Ми кажемо – Київ повинен керувати, тобто Патріарх Київський, а не Московський. Бо в нас є своя держава, в нас люди, які бажають мати і свою Церкву зі своїм Патріархом. Це загальноприйняті православні правила. Загальноприйняті, так, як це мають болгарі, румуни, серби і так далі. Ось тому ми хочемо, щоб наша Церква була не залежна від Москви, ні від Рима, ні від Константинополя. Мати свого Патріарха, тому що тільки Патріарх український буде дбати про українців. Все інше – це узурпація влади. А нам пропагують – ні, треба підкорятися Москві. Чого!? Що, це вони прийшли нас хрестити тисячу років тому? Що вони нам сьогодні дають, щоб їх кликали сюди? Нічого не дають, тільки забирають. Тільки забирають.

Іде боротьба – ще раз вам наголошую – за владу і гроші! Тому, що навіть гроші, кошти, які є в нашій Церкві, вони акумулюються і працюють на ідеї українців: ми свої гроші в Москву не вивозим. А те, що ви пожертвуєте, акумулюємо, будемо свої храми, монастирі – все те, що вважаємо за потрібне. Чи соціальне служіння, чи якісь інші проекти, але вони всередині України, тут вони, як кажуть у народі, «крутяться», тут вони роблять свою справу. А ті їхні – за субординацією повинні бути вивезені туди. От у чому йде боротьба. Свічний завод чи завод церковної утварі знаходиться в Софії, під Москвою. Статистика говорить, що половина парафій Московського Патріархату знаходиться на Україні, яку б вони цифру не називали – сім, вісім чи дев'ять тисяч парафій. То стоїть питання: а чому в вас тут немає заводу, який би випускав часі, хрести, ікони і так далі? Чого маємо везти із Москви? Ви ж розумієте, ми для них – ринок збуту, і гроші йдуть туди. Чому не тут робочі місця, кошти?.. Ми що – не вміємо часі робити, чи хреста не вміємо виготовити, чи ікону? От у чому проблема боротьби: влада і гроші.

Але ми свою позицію аргументуємо, тому що це наше, українське, воно тут, тут наш Патріарх, тут наші духовні, тут наші культурні, тут наші матеріальні цінності. Ось і все. Щоб ви собі зрозуміли: от у чому полягає боротьба. Але для того, щоб людина не розуміла, то прикриваються високопарними релігійними словами і термінами: «канонічність», «благодатність» і так далі, в яких ніхто не розбирається. «Але це сказав священнослужитель, тому він напевно правий». Тому й ці жіночки по селах, не знаючи термінів: «Я не хочу вашої Української Церкви, дайте мені православну». Як ти їй поясниш, що ми і є Українська Православна? «Не, ви українська, а я хочу – в православну». Смішно, правда ж, пояснювати таким людям. Тому вони й розраховують на таких людей. Але ми повинні розуміти, що ми на правильній дорозі, йдемо правильним шляхом, маємо мрію мати свою Українську Церкву – Помісну, Єдину, об'єднану. Яка буде дбати про свій народ, молитися за нього, духовно його окормлювати, вести шляхом спасіння і розбудовувати нашу незалежну державу.

Тому хай вам у цьому допоможе Господь. Хай Він нас захистить, наставить і благословить на щасливе майбутнє наших дітей тут, у нас, на Україні.

Слава Ісусу Христу!

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Линівський ювілей

13 вересня парафія Архистратига Михаїла в с. Линів Локачинського деканату відзначила 140-річчя храму.

Літургію з цієї нагоди очолив декан протоієрей Ігор Дружинець. Із ним служили настоятель протоієрей Павло Шевчук та інше місцеве духовенство.

На завершення Відправи перед учасниками торжества виступили учні місцевої недільної школи. Четверо найактивніших благодійників одержали подячні грамоти благочиння.

Орест ВЛАСЮК
Світлина з архіви
протоієрея
Ігоря Дружинця

